

De geschiedenis van John Robins, de matroos.

<https://hdl.handle.net/1874/355334>

70

(10)

De Geschiedenis van JOHN ROBINS,
de Matroos.

Toen ik op eenen zomeravond langs de straten van *Portsmouth* wandelde, waarheen ik wegens bezigheden geroepen was, bemerkte ik eenen Engelschen matroos aan de overzijde van den weg, die eenigen tijd gelijken tred met mij hield en mij oplettend waarnam. Eindelijk hinkte hij, zoo goed hij kon, met zijn houten been en eenen kruk dwars over den weg en mij sterk aanziende nam hij, zich voor mij buigende, den hoed af. Terwijl hij daar stond, op zijne kruk steunende, met zijnen hoed in de hand, scheen zijn gemoed geroerd door strjden- de aandoeningen, en ik zag onwillekeurige tranen langs het ruwe en betrokkene gelaat rollen. Zijne gemoedsaandoening was te sterk om hem de spraak te vergunnen, maar nog hield hij aan met mij opmerkzaam aan te staren. Zoo tegen elkander overstaande kwamen mij eenige zijner

gelaatstrekken bekend voor, schoon zeer veranderd door de ongemakken van een zeemansleven. Hij scheen eene ruwe behandeling in den oorlog te hebben ondergaan; hij had een been en een oog verloren en verscheidene likteekens vertoonden zich op zijn misvormd gelaat.

Eindelijk herkreeg hij zijn spraakvermogen en wendde zich tot mij in dezer voege: «Hebt gij Jack Robins vergeten, die nu twintig jaar geleden een uwer Zondag-scholieren was?» «Hoe,» riep ik, Robins! zijt gij het?» en reikte hem mijne regterhand toe; hij vatte dezelve gretig en ze met zijne ruwe handen vasthoudende, liet hij dezelve naauwelijks los. «O! Mijnheer T,» zeide Robins, «ik heb aan u en uwe vriendelijke lessen tien duizend maal gedacht sedert ik u laatst zag, schoon zeeën ons scheidden en het vele jaren geleden is dat ik u zag. Nooit zal ik mijnen Zondag-schoolmeester vergeten, tot dat dit hart (met zijne kruk op zijne borst wijzende) niet meer kloppen zal.» «Ik ben zeer verbljyd, Robins! u te zien,» zeide ik, «ik ga juist naar mijne herberg om thee te drinken en gij moet met mij mede gaan, wegens onze oude kennis, en wij zullen zamen over oude zaken spreken.» «Mijn Heer is te goed,» zeide hij; «gij zijt nog altoos dezelfde goede, vriendelijke Heer als te voren, gij zeilt nog onder dezelfde vlag, en zoo ik niet wist dat gij zoo nederig en goedhartig waart, zou ik, arme

Jan teer, beschaamd zijn met zulk eenen Heer als gij over straat te gaan." « Denk daar niet over Robins," zeide ik, « ga met mij mede, want ik ben zeer begeerig iets van u te hooren, sedert ik u voor het laatst zag." Zoo gezegd zoo gedaan. Robins de matroos en ik gingen terstond heen, wederzijds verblijd over de gelegenheid om elkander te zien en te spreken.

Na het thee drinken vroeg ik Robins hoe lang het geleden was dat hij naar zee ging. « Het was laatst op Maria-verkondiging negentien jaar," zeide hij, « dat ik het eerst naar zee ging. O! de tijd heugt mij nog zeer goed, nu ik u zie, want gij gaaft mij een bezoek des avonds voor mijn vertrek van huis, en gij waart niet te vreden voor dat gij met mij gebeden hadt, en mij in de zorg van den Almagtigen hadt aanbevolen. Gij badt nog dat ik bewaard mogt blijven voor de verzoeking van een zeemans-leven en geleid mogt worden om aan het onderwijs te denken, dat ik over Godsdienstige onderwerpen ontvangen had, als ik ver van de genademiddelen verwijderd was. Gij dacht aan mijn karakter, als aan dat van eenen onbedachtzamen, ligtzinnigen jongeling, en badt dat ik te eeniger tijd geleid mogt worden om de dwaling mijns wegs in te zien en bij God genade te zoeken, door onzen Heer Jezus Christus. Toen gaaft gij mij een zakbijbeltje en drong er op aan dat het ingepakt zoude worden met mijne goe-

deren; en geloofd zij God ik heb die bijbel nog en ik hoop dat ik denzelven behouden zal tot mijnen laatsten levensdag!" Dit zeggende stak hij zijne hand in den zak, en den bijbel er uithalende, toonde hij mij denzelven. Ik bezag dien, en op de eerste bladzijde bemerkte ik de volgende woorden, welke ik omtrent twintig jaar geleden geschreven had; en terwijl ik las was ik niet zonder aandoeningen van deelneming en droefheid: *« J. T. schenkt dit boek aan John Robins in de hoop dat hij hetzelfde met aandacht en gebed lezen zal, als hij ver van zijn vaderland verwijderd is, en dat hij deszelfs waarheden in zijn hart op zal gareu en gehoorzaam aan deszelfs voorschriften leven. Ps. 119 vs. 9. Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar Uw woord, o Heer! 2 Tim. 3 vs. 15. En dat gij van kinds af de Heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof, hetwelk in Jezus Christus is.»*

« Nu heb ik eene flauwe herinnering van de zaak, zeide ik. « Waart gij niet eenige jaren lang in mijne Zondag-school?" « Ja mijn Heer tusschen de vijf en zes jaar; maar wat ik op school leerde werdt dikwijls te huis weder uitgewischt door het voorbeeld van mijne ouders en van hen, die mij omringden. Zoodat goede indrukken spoedig versleten, en kwade indrukken spoedig aangenomen waren. Toen ik om-

trent zestien jaren oud was, en min of meer mijn eigen meester werd, begon ik eenen weerszin te krijgen in de strenge orde der school; en slecht gezelschap houdende met losse jongelingen op de straat, werd ik spoedig even los als zij. Gij bragt mij dikwijls mijne gebreken onder het oog, en somtijds beschuldigde mij mijn geweten dat ik slecht handelde; maar ik was zwak en besluiteloos, zoodat ik gemakkelijk door verleiding weggesleept kon worden en allengs slechter en slechter werd. Op dezen tijd spraken eenige mijner makkers van naar zee te gaan, en zij verzochten mij om hen te vergezellen, een voorslag waarin ik gretig instemde en waartegen mijne ouders niets inbragten. Ik schaamde mij, u mijn voornemen bekend te maken; maar een mijner schoolmakers zeide het u, en gij gaaft mij een afscheids-bezoek, welks herinnering onuitwischbaar in mijn geheugen geprent is."

Toen ik aan boord van het schip was zag ik mij omgeven door verleiding en kwaad gezelschap, zonder eenen weg te zien om te ontkomen. Geene Zondag-school, geen vrome meester, geen Godvruchtige leeraar, om de bedorvene neigingen van mijn hart tegen te gaan; zoodat ik allengs meer verhard in mijne ongerechtigheid en onbedachtzamer in mijne vijandschap tegen God en Zijne wegen werd. De genoegens, welke mijne jeugdige verbeelding zich van een zeemans-le-

ven voorgesteld had, verdwenen alle bij het wezenlijke, en ik vond harden arbeid en strenge tucht in plaats van gedurig genot en ongestoord geluk, hetwelk ik verwacht had. Niettegenstaande de vorderingen, welke ik maakte in het kwade en de verhardende aard der zonde, voelde ik mijzelf nogtans somtijds hoogst ongelukkig. Het geweten beschuldigde mij, in oogenblikken van nadenken, met de strengste verwijtingen; ik had grootere voorregten genoten dan de meeste mijner makkers; ik had Godvruchtig onderwijs ontvangen in eene Zondag-school; ik kon in den bijbel lezen en bezat eenen bijbel om in te lezen, daarom was mijne bedorvenheid hoogst onvergeeflijk. Tusschen beide kwam mij wel eens een vers uit de Heilige Schrift of een gezang, dat gij mij geleerd hadt, met zulk eene kracht voor den geest, dat het mij voor eeneu tijd volkomen ongelukkig maakte. Op eenen anderen tijd kon de gedachte aan mijnen meester en zijne lessen mijn gemoed treffen, voornamelijk op zondag, en dan schenen alle mijne gewaande genoegens mij niet dan dwaasheid en ellende toe. Hoe juist is die plaats in den bijbel, welker zin een zee-man waarschijnlijk het best kan vatten: « De goddeloozen zijn als eene voortgedrevene zee; want die kan niet rusten, en hare wateren werpen slijk en modder op. De goddeloozen, zegt mijn God, hebben geenzins vrede.» (Jes.

57 vs. 20, 21) Deze ernstige gedachten en verwijtingen des gewetens waren echter spoedig verdwenen, als ik tot mijne scheepsmakkers terugkeerende en verleid werd, om in hunne vermakken, hun goddeloos zweren en hunne onmatige handelwijze deel te nemen. « Hij die twijfelt is een bare der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neêr geworpen wordt. » (Jac. 1 vs 6.) Zoo werd ik voortgedreven door de stormen der verleiding, en geslingerd door de golven der zonde. »

Ik bleef gedurende zeven jaren in dienst des konings in verschillende omstandigheden, eer ik naar huis terug keerde. Al deze tijd werd in de dienst der zonde besteed, en ik voer met uitgespannen zeilen en met de snelste vaart op den weg des ondeugds en der afwijking van God voort. Ik was gedurende dezen tijd aan talloze gevaren blootgesteld, en dikwijls aan den oever des doods geweest; doch de onzichtbare hand des Almagtige bewaarde mij en redde het leven van eenen, die zoo weinig ontferming verdiende. Omtrent dezen tijd keerde ik weer naar *Oud-Engeland* terug en kreeg verlof om eenige weken naar huis te gaan en mijne vrienden te bezoeken. Ik vernam dat mijn vader omtrent zes maanden te voren overleden was en dat mijne moeder zeer ziek en in armoedige omstandigheden verkeerde. Ik verheugde mij dat het in mijne magt was in hare noo-

den te voorzien, door de betaling welke ik ontvangen had. Op dezen tijd gevoelde ik eene groote begeerte om mijne oude Zondag-school te gaan zien, maar de gedachte aan mijn on-dankbaar gedrag en de vrees, om u te zien en uwe verwijtingen te hooren, schrikte mij af van dit voornemen. Doch William Adams, een mijner oude schoolmakers, die toen een werkzame en godvruchtige leermeester geworden was, ontmoette mij toevallig op straat, juist eenige dagen voordat ik naar het schip terug keerde, en deelde u het geval mede. Den volgenden dag bezocht gij mij. Het gezigt van mijnen ouden meester was een dolksteek in mijn hart. Gij deed eene poging om in een ernstig gesprek met mij te treden: maar ik herinner mij dat ik opzettelijk dit punt verreed en u trachtte af te leiden door u een verhaal te doen van mijne ontmoetingen en de gevechten, welke ik bijgewoond had. Gij vingt aan met mij te bidden; maar ik weet dat ik toen mijne ooren toehield, opdat ik niet in mijne schuldige vermaken mogt gestoord en ontroostbaar gemaakt worden. Toen gaaft gij mij eenige traktaatjes en boeken en bij uw afscheid bemerkte ik tranen van smart in uwe oogen om de hardheid des harten, welke ik aan den dag had gelegd. Veelligt heugt u dit bezoek nog?" « Ja, John! en het heugt mij ook dat ik op den volgenden zondag, tot de kinderen over het verleidelijke der zonde, het gevaarlijke

van het onderwijs, hetwelk zij toen genoten, te verzuimen en de nadeelen van kwaad gezelschap sprekende, het gezegde bevestigde door op U te wijzen en te zeggen, dat ik U eens voor een veelbelovend jong mensch gehouden had, maar dat gij nu een onbeschaamde en vermete zondaar waart geworden. Toen ik deze aanmerkingen had geëindigd zeide ik: «Laat ons allen voor John Robins, den goddeloozen matroos, bidden! O, dat God alle de kinderen, die hier tegenwoordig zijn, beware voor zijn kwaad voorbeeld na te volgen!» Wij vereënidgen ons in het gebed voor den troon der genade, en nu begin ik eenige hoop te voeden, dat onze smeekingen niet te vergeefs waren.

«Ik gevoel mij ten hoogsten verplicht aan u,» zeide John Robins, «voor uwe liefdevolle en ernstige gebeden. Het duurt somtijds lang voor dat God de gebeden van Zijn volk hoort, maar Hij vergeet hen nooit en Zijn tijd is altoos de beste. Hij heeft niet alleen eene flesch voor hunne tranen maar ook een register voor hunne gebeden. Echter om mijn verhaal voort te zetten, toen ik naar het schip terug keerde, waarop ik geplaatst was, bleef de gedachte aan u in mijn gemoed huisvesten, en ik schaamde mij over mijne ondankbaarheid. Ook zag ik wel eens, uit gebrek aan eenig ander tijdverdrif, de boeken en traktaatjes, welke gij mij

gegeven hadt, in; ofschoon ik dit maar dikwijls deed om spotternij of gelach te verwekken bij mijne goddelooze scheepmakers. Echter terwijl ik dit deed, verborg de luidruchtige lach een vertwijfeld gemoed en een beschuldigend geweten achter zich. Ik kon niet gelukkig zijn, en somtijds verwenschte ik bijna die goede onderwijzers, welke mij den bijbel leerden lezen toen ik jong was, dewijl ik niet zonder bedwang kon zondigen, noch mijne schuldige vermaken zonder verwijting genieten.

Onder de nieuwe makers, waarmede ik de reis deed, was een zekere Isaac North, die altoos weigerde deel te nemen aan onze zondige vermaken, en dikwijls onze godvergetene vrolijkheid bestrafte. Wij allen vereenigden ons om zijne vroomheid te bespotten, en hij droeg gewoonlijk den naam van methodist of dominé, dewijl hij gaarne in den Bijbel las en in het gebed zijn grootst vermaak vond. Dikwijls heb ik onzen kapitein met eenen eed hooren betuigen, dat hij wenschte dat al zijn volk methodisten waren, mits zij zoo gezet en oplettend op hunnen pligt waren als Isaac North. Deze man nu kreeg mijnen bijbel te zien en het opschrift, hetwelk gij er in hadt geschreven, en leende ook dikwijls mijne boeken van mij ter lezing, en hierdoor geraakten wij in gesprek met elkander, welke gelegenheid hij waar nam, om mij mijne voorregten, in mijne jeugd genoten,

te herinneren en de vreesselijke wijze waarop ik ze had verwaarloosd onder het oog te brengen. Ik was eenigzins geraakt over de ernstige aanmerkingen over dit stuk, maar kon mijne kwaadheid niet toonen, daar hij altoos zoo vriendelijk was en genegen om mij en mijne makkers eene dienst te doen, niettegenstaande onze dwaze bespetting; voor onze scheldnamen gaf hij altoos weldaden terug, zoodat wij hem allen hoogachten. Eene van Isaacs opmerkingen kon ik niet ligt vergeten; zij kwam mij gedurig voor den geest: « Jack, » zeide hij, « als een Zondag-schooljongen een slecht mensch wordt, is hij tien duizend maal meer schuldig dan een onwetende, niet onderwezen zondaar, *want van hem, wien veel gegeven is, zal veel geëischt worden* » Soms luisterde ik naar de vermaningen van Isaac, als ik het onopgemerkt kon doen, en zeer dikwijls wenschte ik dat ik was zoo als hij, want altoos scheen hij vrolijk en gelukkig, ofschoon hij weigerde deel te nemen aan onze luidruchtige vreugde en zondige vermaken.

Misschien kunt gij U nog wel Henry Brown herinneren, des kolendragers zoon, die uit uwe Zondag-school gejaagd is, en die met mij ter zee ging. Deze was onze belhamel in alle kwaad en het slechtste karakter aan boord. In een gevecht met een vijandelijk schip, werd hij aan zijnen schouder zwaar gewond, en hem

een been door een kogel afgeschoten en op eene verschrikkelijke wijze vermorseld. Nadat wij het schip genomen hadden, ging ik mijnen ouden kameraad zien en merkte dat zijn leven in dreigend gevaar was. O, hoe zeer was hij veranderd! Angst was sterk op zijn gelaat geteekend en wanhoop fonkelde in zijn stervend oog. Toen hij mij zag riep hij uit: « O, John! neem een voorbeeld aan mij! Ik ben rampzalig en voor eeuwig verloren! Ik heb geene hoop, geene vreugde, geene vrede! Mijne zonden staan tegen mij geschaard, vreesselijker dan het bulderen van een kanon. Er is geene toevlugt voor mij! Ik ben verloren! Ik verga, ik verga! Voor eeuwig, voor eeuwig!» Ik kon, helaas! mijnen makker geenen troost toebrengen, want ik was deelgenoot geweest in zijne zonden; maar ik liet Isaac roepen, die zich verblijdde het bevel van zijnen Meester te gehoorzamen: « *Zegent hen, die u vloeken, doet wel dengenen, die u haten, en bidt voor degenen, die u geweld aan doen en die u vervolgen.* » (Matth. 5 vs. 44.) Toen Isaac kwam, trachte hij zijne aandacht op ernstige zaken te vestigen, en wekte hem op om genade te zoeken door Jezus Christus; maar hij riep uit: « Geene genade is er voor mij! Ik heb alle aanbiedingen van genade versmaad, en niets dan duisternis, vertwijfeling en ellende staan mij te wachten.» Isaac trachtte met hem te bidden, maar hij viel

hem in de rede en zeide: « Ik heb mijnen Schepper gelasterd en gevloekt in mijn leven, Hij zal mij nu niet hooren. Het is te laat; ik voel mijne straf reeds begonnen, en ik heb den regtvaardigen toorn Gods verdiend! » Hij werd spoedig erger; zijne denkbeelden waren onverdragelijk. Weldra verviel hij in eene ijhoofdigheid, en terwijl ik aan zijn bed stond, zag ik hem, na eene laatste stuiptrekkende beweging, sterven. — Was ik in plaats van mijnen kameraad gestorven, zeide ik tot mij zelve, hoe vreeselijk zou mijn einde geweest zijn! Ik had geene hoop op genade kunnen hebben, en zou nu mijne oogen in rampzaligheid geopend hebben. Deze vreeselijke gedachte trof mijn gemoed sterk, voornamelijk toen ik naar mijn hangmat terug keerende zag, dat mijn buis op twee plaatsen doorschoten was, en dat een kogel den top van mijnen hoed geschramd had.

De indruk, door dit verontrustend geval gemaakt, was diep en duurzaam. Ik werd gebragt tot de herdenking van mijn geleden leven en tot opmerkzaamheid op mijn zondig gedrag in het misbruik van alle voorregten, in de vermaningen van het geweten te weerstaan en in mijne volharding op den weg der zonde, ofschoon die gedachten mij hard voorkwamen. Ik zag dat mijne zonden ontelbaar waren als het zand op het strand der zee; en ik dacht dat er geene genade was voor een zondaar als ik. Deze ge-

dachten verontrustten mijn gemoed; mijne vorige vermaken werden van dag tot dag meer smakeloos en vervelend, en ik gevoelde dat ik gelijk was aan een geslingerd schip op zee, zonder zeilen en compas, en blootgesteld aan wind en golven van alle kanten.

Isaac bemerkte de verandering in mijn gedrag, en nam eene gelegenheid waar, om met mij afzonderlijk te spreken. Ik leide mijn hart geheel voor hem open en deelde hem mijne bekommelingen en zorgen mede. Hij verwees mij tot het gebed; hij maakte mij opmerkzaam op de genadige beloften van het Evangelie; en met mij nederknielende op eene verborgene plaats van het schip, bad hij vurig en hartelijk voor mijnen onsterfelijken geest. Wij hadden dikwijls gelegenheid om met elkander over Godsdienstige onderwerpen te spreken, en ik vertrouw, dat de Goddelijke zegen onze gesprekken begeleidde. En hier moet ik dankbaar de groote voordeelen erkennen, welke ik trok uit het vroeg Godsdienstig onderwijs in uwe Zondag-school. Toen mijn hart eenmaal waarlijk gekomen was tot besef van mijnen toestand als eenen zondaar voor God, was ik niet geheel onbekend met den weg der zaligheid, door mijnen vriend op het vroeg Godsdienstig onderwijs, hetwelk ik ontvangen had, opmerkzaam gemaakt. De voorwerpen kwamen nu met dringende kracht op nieuw in mijn geheugen terug. Ik werd in

staat gestelt, om tot Jezus Christus, als een arme zondaar de toevlugt te nemen, bij Hem vergiffenis en ontferming zoekende, alleen op Zijne genade steunende, en mijne ziel aan Zijne zorg aanbevelende. Eindelijk kwam ik zoo ver, dat ik de onpeilbare zee ziende, op de Goddelijke belofte vertrouwen kon: « *Gij zult alle hunne zonden in de diepte der zee werpen.* » O, kon ik vertrouwen, dat alle mijne zonden bedolven zijn in de zee der liefde van mijnen Zaligmaker, zoodat zij in eeuwigheid niet meer gevonden worden!

Ik vertrouw dat van dezen tijd af mijn hart meer verlicht werd. De bijbel, welke gij mij hadt gegeven, werd mijn geliefkoosd gezelschap, en de boeken waarvoor ik u ook danken moet, waren van groot nut voor mij, en ik zal voor dezelve Gode in eeuwigheid lof verschuldigd zijn. Ik moet bekennen, dat ik nooit enig waar geluk genoten had, voor dat ik den toekomstigen toorn ontvlugt was bij *het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.* O, dat ik, daar ik veel gezondigd heb, Hem ook veel lief hadde, en Hem van ganscher harte diende! O, dat wij allen *eene sterke vertroosting* mogten hebben, *die de toevlugt genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden, welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste des voorhangsels!* (Hebr. 6 vs. 18, 19)

Juist op dezen tijd ontving ik, bij het aan-
klampen van een schip, deze teekens in mijn
gezicht, verloor een oog en kreeg drie of vier
wonden aan mijn ligchaam; doch God bewaar-
de nogtans mijn leven. Terwijl ik door deze
wonden van werkzame dienst ontslagen was,
had ik veel tijd tot ernstige overdenking, lezen
en bidden; en ik vertrouw dat het zaad, nu
in mijn hart gestrooid, door de goedheid Gods
bevochtigd en vruchtbaar gemaakt werd door
deze beproeving.

Het zoude vervelend zijn, alle voorvallen,
welke mij zijn wedervaren in mijn avontuurlijk
leven, en alle vreemde tooneelen, welke ik heb
bijgewoond, op te noemen. *« Die met schepen
ter zee afvaren, handel doende op groote wate-
ren, die zien de werken des Heeren, en Zijne
wonderwerken in de diepte. Als Hij spreekt,
zoo doet Hij eenen stormwind opstaan, die hare
golven omhoog verheft. Zij reizen op naar den
hemel, zij dalen neder tot in de afgronden,
hunne ziel versmelt van angst. Zij dansen en
waggelen als een dronken man, en al hunne wijs-
heid wordt verslonden. Doch roepende tot den
Heer in hunne benaauwdheid, die zij hadden,
zoo voerde Hij ze uit hunne angsten. Hij doet
den storm stilstaan, zoodat hare golven stilzwij-
gen. Dan zijn zij verblijd omdat zij gestild zijn,
en dat Hij hen tot de haven hunner begeerte ge-
leid heeft. Laat ze voor den Heer Zijne goeder-*

tierenheid loven en Zijne wonderwerken voor de kinderen der menschen.' (Psalm 107 vs 23-31.)

Ik ben in alle hoeken der aarde geweest; ik heb elf verschillende zeeslagen bijgewoond; twee maal schipbreuk geleden, en niettegenstaande alle deze gevaren ben ik door de goedheid des Almagtigen bewaard; ach! dat ik Hem meer lief had, en Hem beter diende!"

Mijn vriend Isaac, die met mij deel nam in den slag van *Trafalgar*, ontving daar eene doodelijke wonde. Hij leed eenige dagen, en stierf. Zijn gemoed was gerust. Hij zag op ten hemel, zijne gewenschte haven met gelijke blijdschap, als waarmede de zeeman de eerste spits van zijn geboorteland aanschouwd na eene lange en vermoeijende reis. Met een vast vertrouwen op zijnen Heiland stevende hij naar de zee der eeuwigheid; en door de gunstige winden van geloof, hoop en vreugde, zeilde hij de haven der eeuwige zaligheid binnen.

Omtrent achttien maanden geleden verloor ik mijn been door een kanonschot, in een gevecht met een vijandelijk schip van grootere sterkte, hetwelk deszelfs vlag voor ons streek, juist na dat ik aan mijne wonde op het dek was neergevallen. Gelukkig naderden wij juist oud *Engeland*, en de afzetting van mijn been viel voorspoedig uit. God ondersteunde mij bij deze strenge beproeving, en toen ik te *Portsmouth* aan wal ging nam ik langzamerhand toe in krachten,

en nu geniet ik eene zoo goede gezondheid als ik ooit te voren genoot. Ik heb hier vele brave menschen gevonden, en heb dikwls hun gezelschap genoten, en groot nut getrokken in het gebruik van de middelen der genade. Ach dat de herinnering van alle Gods weldadigheden nooit uit mijn hart mogt uitgewischt worden, en dat ik mijzelven altoos beschouwen mogt als een vuurbrand uit het vuur gerukt!"

Op deze wijze bragten John Robins en ik den avond hoogst aangenaam door, en besloten denzelven met gebed. En toen ik mij ter ruste begaf, voelde ik onuitsprekelijke dankbaarheid jegens God, dat Hij een mijner dwalende schapen tot Zijne kudde had teruggebracht. Ik werd meer en meer overtuigd van de onschatbare voordeelen, welke uit vroeg Godsdienstig onderwijs ontspruiten, zelfs waar geen oogenblikkelijk voordeel hespeurd wordt. En ik bad vuriglijk, dat ik door den Goddelijken zegen mogt in staat gesteld worden, meer overvloediglijk te arbeiden tot bevordering van het eeuwig welzijn der jeugd en der armen.